

Opgaver

Generelt

Hvad er en kirke og hvordan er den indrettet?

En kirke er kristendommens religiøse bygning.

Kirkearkitekturen har udviklet sig efter, hvilke tekniske muligheder, man har haft, men også efter hvilken stil, der har præget tiden. Kirkebygningen er indrettet til at holde gudstjeneste i – med plads til både menighed og præst.

Hvad er en kirke og hvordan er den indrettet?

En kirke er kristendommens religiøse bygning.

Kirkearkitekturen har udviklet sig efter, hvilke tekniske muligheder, man har haft, men også efter hvilken stil, der har præget tiden. Kirkebygningen er indrettet til at holde gudstjeneste i – med plads til både menighed og præst.

De forskellige kirkebygnings-perioder.

Trækirker

Efter at kristendommen blev indført i Danmark begyndte kirkebyggeriet. Den første kirke blev bygget af munken Ansgar i Hedeby i 846. De først ca. 200 år byggede man kirker af træ. De var ret små og blev i nogle tilfælde bygget på de steder, hvor vikingerne havde haft deres helligsteder. Der er ingen trækirker tilbage i Danmark, men arkæologerne har fundet stolpehuller, som fortæller om disse kirker. Da man senere byggede stenkirker, blev de bygget der, hvor der tidligere havde stået en trækirke.

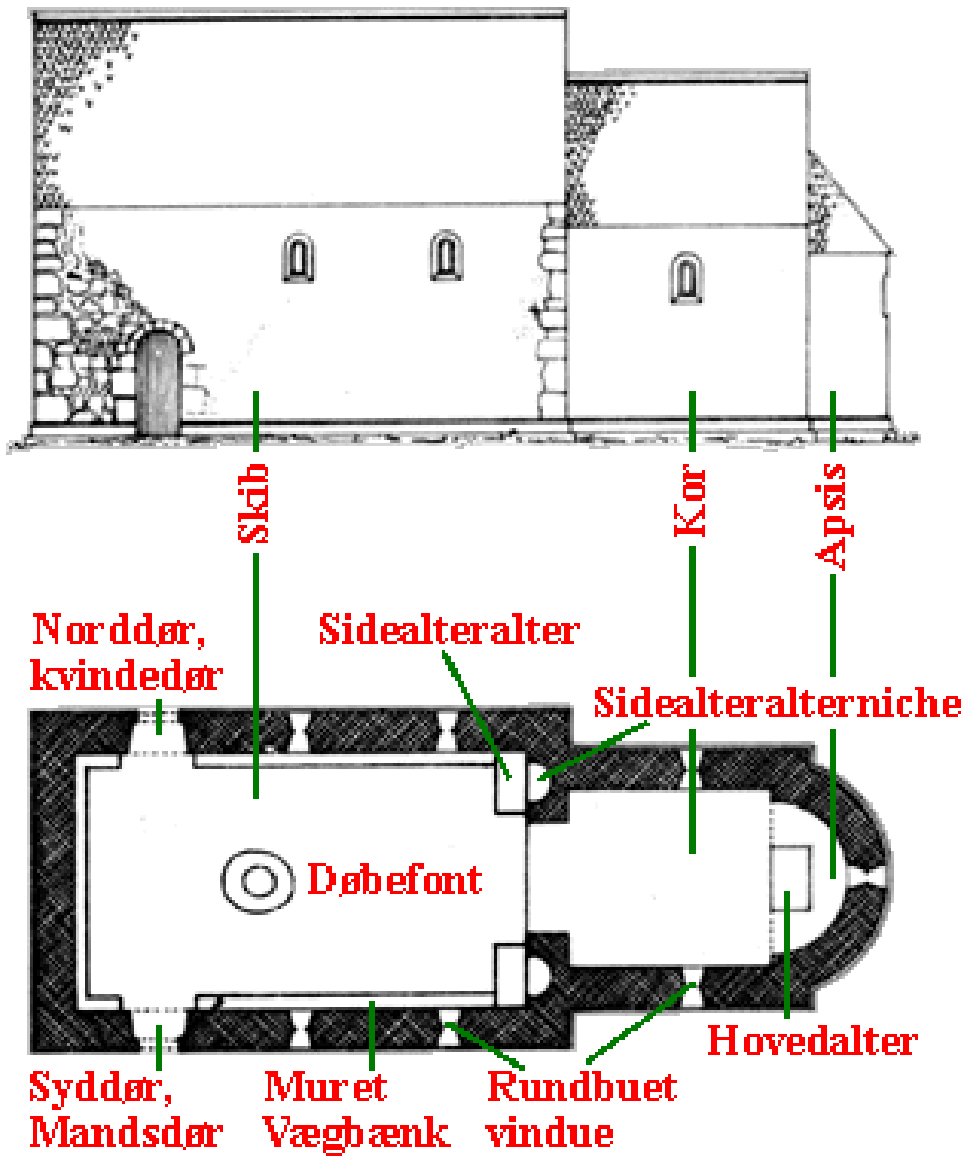

Opgaver til den romanske kirke

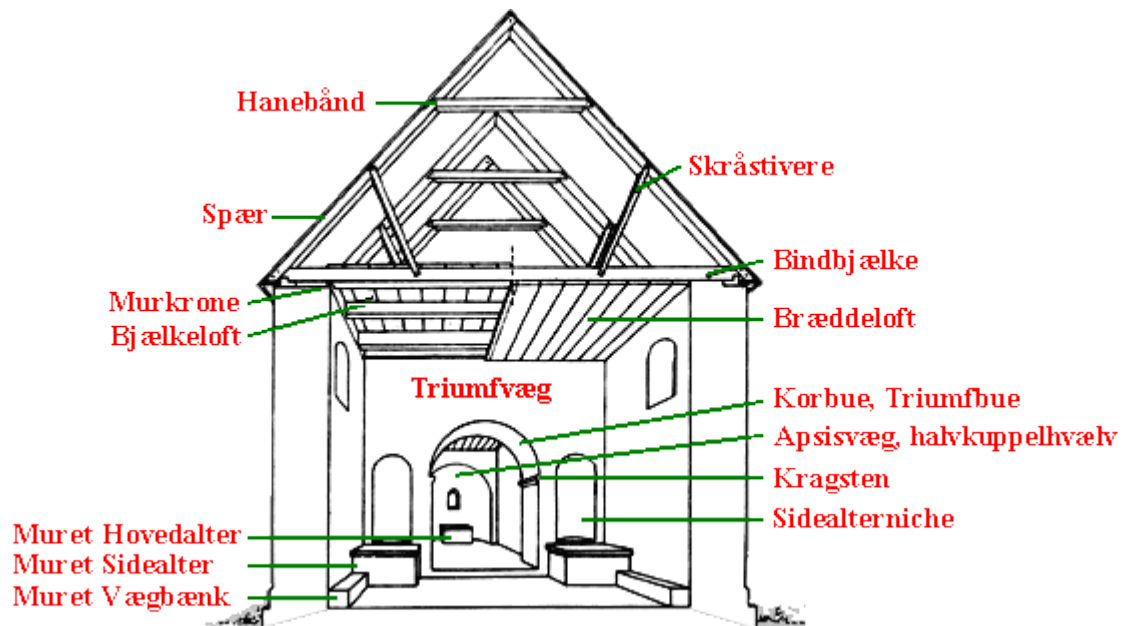
Trækirkerne kunne ikke holde i særlig lang tid i det danske klima. Derfor blev der fra ca. år 1050 og til 1250 bygget stenkirker overalt i Danmark. De blev bygget i en stil, der kaldes den *romanske stil*. At man havde penge til det, skyldtes indførelsen af *Tienden*, der blev indført i Danmark omkring år 1100. Tienden var en slags skat, hvor man skulle betale/give kongen/kirken en 1/10 af årets udbytte.

Den romanske kirke kunne være udsmykket med kalkmalerier. Billederne var malet i kraftige blå, grønne og røde farver.

Kristus blev i den periode opfattet som en sejrende Kristus, en slags kongeskikkelse.

Romansk kirke

Snit gennem en romansk kirke, set mod alteret (mod øst)

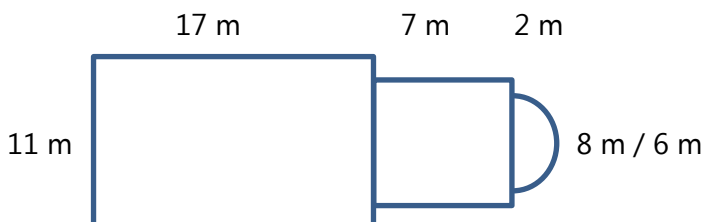
Opgave 1. Byg en romansk kirke af kartoffel-kvadre.

Hver gruppe får udleveret 3-5 kg kartofler. Kartofflerne skal opfattes som granitsten, som I har samlet på markerne og nu ligger i en dyng på byggepladsen, hvor kirken skal opføres. I er stenhuggere, der kløver og tildanner 'stenene', så der kan bygges med dem (brug smøreknive).

Kirken skal bestå af skib, kor og apsis. Der skal være kvinde- og mandedør. Der skal 'hugges' en døbefont og alter af 'granitsten'. Hvor mon disse skal placeres i kirken? Når I har bygget kirken op i 2-3 skifters højde (skifte = et lag) er opgaven løst.

Supplerende:

I kan vælge, at kirkemodellen skal udføres i et bestemt målestoksforhold (fx 1:50) efter følgende mål:

Kirkemuren var lavet som en såkaldt 'kassetur' hvor kvadrene udgjorde ydermuren, mens indermuren bestod af brændte teglsten (omkring midten af 1100-tallet lærte man fra Italien at brænde teglsten af ler). Alle afhugne stenrester fra kvadrene blev således brugt som fyld mellem yder- og indermur, hvilket var med til at stabilisere og forstærke kirkemuren.

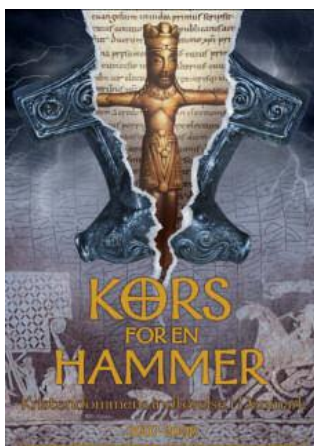
I kan også vælge at kline ler (alm. dekorationsler) på bagsiden af ydermuren.

Opgave 2. Byg en romansk kirke af papkasser ud fra tegningerne her på siden.

Hver gruppe får udleveret papkasser (bl.a. tomme kopipapirskasser), karton, hobbyknive, tape og limpistoler. Gruppen skal nu bygge en romansk kirke af papkasserne. Kirken skal bestå af skib, kor og apsis. Der skal være aftageligt tag på bygningen, så man kan kigge ind og se inventaret: hovedalter, sidealtre, døbefont, og siddebænke.

Efterfølgende kan I male kirken hvid indvendig og grå udvendig. Man skal kunne se, at kirkens ydermur var bygget af granitkvadre.

Opgave 3. Lav et krucifiks.

FAKTABOX

Kors som symbol.

Et af de vigtigste symboler i kristendommen er korset

Korset er et meget gammelt tegn, der kan se ud på flere forskellige måder. Korset er et torturinstrument, som man hængte folk op på, indtil de døde. I dag er korset symbol på kristendommen, fordi Jesus døde på et kors. I dag kan du se kors på kristne menneskers gravsten og i dødsannoncer, fordi korset også er symbol på døden.

Krucifikset

Krucifiks er latin og betyder "*fæstnet til kors*".

Krucifikset forestiller Jesus på korset.

Det handler om den påskebegivenhed i Bibelens nye testamente, hvor Jesus blev arresteret, dømt og korfæstet, fordi han påstod at være Guds Søn.

Aktivitet

Hvad skete i påskedagene?

Indtal korte svar på jeres mobil og lad læreren eller en anden gruppe høre svarere.

- Hvorfor kalder man søndagen før påske for Palmesøndag?
- Hvad skete der Skærtorsdag? Find også ud af hvad 'skær' betyder.

- Hvad skete der Langfredag?
- Hvorfor gik kvinderne først ud til gravhulen søndag morgen?
Hvad hedder denne dag på vores kalender?

Jesus som konge

Det var først i år 313, det blev lovligt at være kristen. Derfor er de ældste krucifikser fra ca. år 500. Det var vigtigt at vise, at Jesus var en stærk Gud. På de gamle krucifikser ligner Jesus derfor en konge fra himlen med en krone, han kigger sejrrig ligefrem, stående på begge fødder. Man skal opfatte den sejrende Kristus som den, der har gjort sig fri af korset og dermed døden.

Den lidende Kristus

I år 1200 var kristendommen stærk i hele Europa. De kristne behøvede ikke længere at fortælle, at deres Gud var den stærkeste. Derfor begyndte man at vise, at Jesus gav sit liv, fordi han elskede menneskene. På disse krucifikser lider Jesus, og her skal man opfatte Jesus som den lidende Kristus. Han har tornekrone på, han bløder fra sine sår, og fødderne er fæstnet til korset med ét søm.

Forskellige materialer og størrelser

Et krucifiks kan være lavet af alle slags materialer. De mest almindelige materialer er træ, sten, ben og metal. De fineste er lavet af massivt guld.

Størrelsen på et krucifiks kan variere. Nogle er så små, at man hænger dem i en kæde om halsen. Det største er 38 meter højt og står i Arkansas i USA. I Texas står der et 60 meter højt kors lavet af stål.

Individuelle opgaver:

- a. Tegn et krucifiks med Jesus som himmelkonge. Han skal ligne en konge, men hænge på korset.
- b. Tegn Jesus som lidende og døende på korset. Han har en tornekrone på hovedet og et sår i siden.
- c. Gå på nettet og søg på forskellige sprog efter krucifikser. Prøv at finde syv forskellige krucifikser – et fra hver verdensdel – og print dem ud. Hvilke forskelle og ligheder ser I?

Alternativ:

Udfør opgave a og b, hvor I former figurerne i ler og senere maler dem.

Opgave 5. Lav døbefonte i ler med udsmykning/relieffer

Aktivitet

Læs om Jesus, der blev døbt af Johannes Døber: Det Nye Testamente, Matt kap 3,13-17
(www.Bibelen.dk)

Dåben kaldes et sakramente, som betyder 'en hellig handling, der i form af noget synligt (vand) udtrykker noget usynligt (Guds ånd).

Døbefonten har altid været et vigtigt element i den kristne kirke.

I den romanske kirke var døbefonten placeret i modsat ende som hovedalteret, altså mellem kvinde- og mandedøren. Døbefonten var anbragt her for at udtrykke, at dåben er indgangen til kirken og til livet som kristen. Døbefonten var fyldt med vand og i dåben blev dåbsbarnet dykket under vand tre gange: I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Under dåben vaskes barnet (symbolsk) rent og bliver født igen til et nyt liv i tro på Gud.

I dag er der anbragt et dåbsfad i de romanske døbefonte.

I flere kirker er der ophængt en såkaldt dåbshimmel over døbefonten. Under den hænger en due, som symboliserer Guds ånd, Helligånden.

Aktivitet:

Klik ind på Sct. Catharinæ Kirkes hjemmeside og se den lille video om døbefonten 1:28 – 1:55:

http://www.catharinae.dk/Kirkens_interiør.asp

Opgave:

I går sammen to og to og laver en døbefont i ler.

I må gerne lave udskæringer og symboler på døbefonten.

Hvor stort skal hullet i døbefonten(halvkugle) være for at rumme en halv liter?

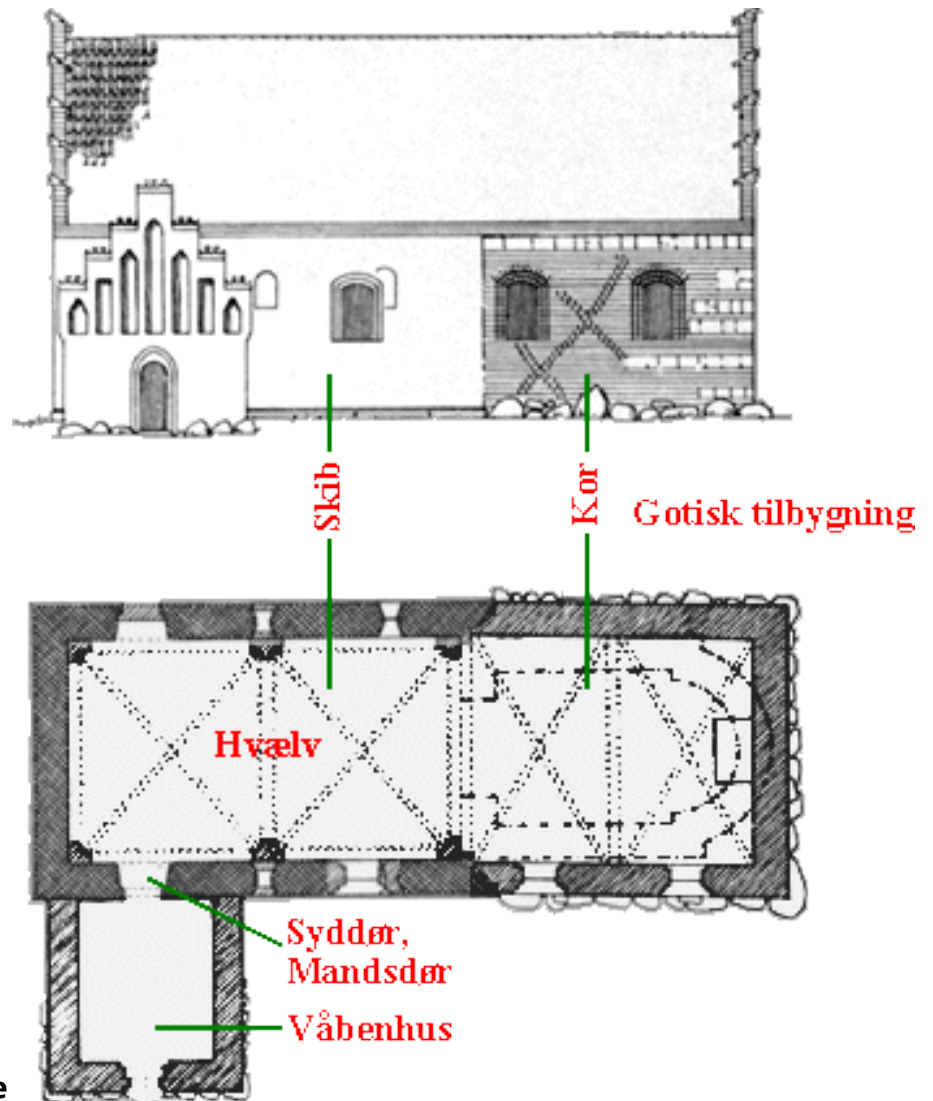
Opgaver til den gotiske kirke

I perioden 1250-1550 blev nye kirker opført i *gotisk* stil. Nu prøvede man at gøre kirkebygningen let og elegant. Gotikkens byggestil kaldes også *spidsbuestilen*, fordi alle buer og hvælvinger blev gjort høje og spidse. Bygningsmaterialet var først og fremmest teglsten, fordi man havde lært at brænde sten. I Danmark ser vi ikke så flotte gotiske kirker, som vi ser f.eks. i Tyskland og Frankrig. Eksisterende romanske kirker blev ombygget til gotiske stil, bl.a. ved at de små højtsiddende vinduer blev erstattet med nye i gotisk stil. Det er i denne periode, at den romanske kirke får tilbygget våbenhus og tårn.

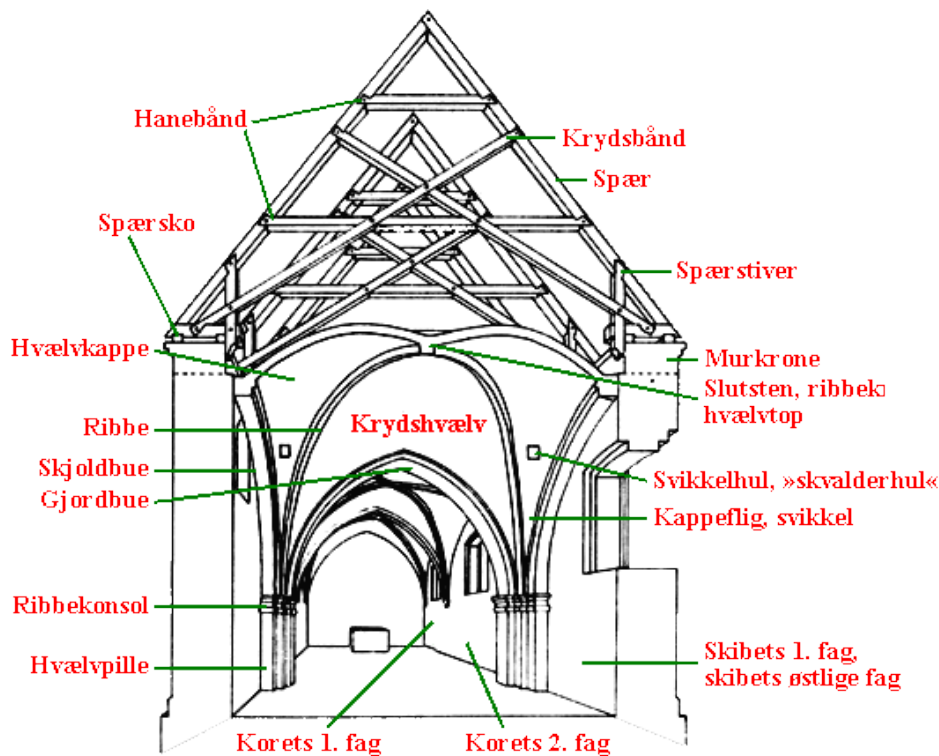
Den gotiske billedkunst fremstiller Jesus som den lidende frelser, der døde for at sone menneskers skyld.

Reformationen

Reformation betyder forandring og fornyelse. Forandringen medførte, at den romersk-katolske kirke blev delt i to: katolikker og protestanter. I Danmark blev reformationen gennemført i 1536.

Tegning af en gotisk kirke

IR: "Unødvendige" oplysninger fjernes fra tegningen – hvis den skal med!

Den gotiske kirke:

- 1) Hvad er karakteristisk for den gotiske kirkes byggestil?
Find inspiration i filmen, og prøv at finde billeder på nettet af store udenlandske katedraler i f.eks. Frankrig, Tyskland og Spanien.
Skriv op hvad der ændrer sig i forhold til den romanske kirke!
- 2) Lav evt. en powerpoint-fremvisning over de gotiske kirker, I har fundet.

Reformationen:

Hvilke ændringer skete der i kirken og i gudstjenesten efter reformationens gennemførelse?

Måske kan I huske fra filmen om den gotiske kirke, hvad det var, ellers må I tilbage i filmen og finde det igen for at kunne svare på spørgsmålene

Kalkmalerier

I middelalderen var der malet kalkmalerier på kirkens vægge, som filmen viser det fra Sulsted Kirke. I mange kirker kan man stadig se disse kalkmalerier. Nogle blev malet over i forbindelse med reformationen, men mange er senere blev afdækket igen.

Kalkmalerierne var ofte en slags tegneserier, som fortalte om Jesu liv og død. Andre malerier fortalte, hvordan det ville være at komme i helvede, hvis man var så uheldig at komme der. Personerne på malerierne var ofte malet i tidens klædedragt.

- 1) Hvilken bibelske fortælling passer til det kalkmaleri, der fortælles om i filmen?
- 2) Gå på Aalborg Stifts hjemmeside, www.aalborgstift.dk og find Sulsted Kirke
- 3) Gå derefter til siden med billeder af kirkens kalkmalerier
- 4) Udvælg nogle af billederne
- 5) Find de bibelske fortællinger, der knytter sig til de udvalgte kalkmalerier
- 6) Mal selv et kalkmaleri.
(Se opskrift) *IR mangler*

Salmer

Menigheden sang salmer *(IR: Denne tekst får læreren. Eleven får den i forkortet udgave)*

Ligesom de første kristne havde gjort det, mente Luther også, at menigheden igen skulle synge salmer. Man regner med, at Luther selv har digtet eller bearbejdet 46 salmer,

En af de mest kendte af Luthers salmer er "Vor Gud han er så fast en borg".

Luther er inspireret af Salme 46 i Det Gamle Testamente, men salmen er blevet brugt i mange sammenhænge i tidens løb. Fx sang 30-årskrigen soldater den under både sejr og modgang, og danskerne sang den under den tyske besættelse.

Salmen handler om kampen mellem det gode og det onde. Luther selv troede på, at djævelen var en virkelig skikkelse. Om natten kunne man høre, at Luther skændtes med ham. Budskabet i salmen er, at Gud altid hjælper mennesket i kampen mod det onde.

Salme

Vor Gud han er så fast en borg

Mel.: Joseph Klug 1533f.

Vor Gud han er så fast en borg,
han kan os vel bevare,
han var vor hjælp i al vor sorg,
vort værn i al vor fare;

den gamle fjende led
er nu for alvor vred,
stor magt og argelist
han samler mod os vist,
ej jorden har hans lige.

2. Vor egen magt ej hjælpe kan,
let kan os fjenden fælde;
men med os står den rette mand,
omgjordet med Guds vælde.
Det er den Herre Krist,
og sejer får han vist,
hærskarers Herre prud,
der er ej anden Gud,
han marken skal beholde.

3. Og myldred djævlé frem på jord
og os opsluge ville,
vi frygter dog ej fare stor,
de deres trusler spilde;
lad rase mørkets drot
med løgn og mord og spot,
han har dog få't sin dom,
da Krist til jorden kom,
et ord ham nu kan fælde.

4. Guds Ord de nok skal lade stå
og dertil utak have,
thi Herren selv vil med os gå
alt med sin Ånd og gave;
og tage de vort liv,
gods, ære, barn og viv,
lad fare i Guds navn!
Dem bringer det ej gavn,
Guds rige vi beholder.

Sl 46

Martin Luther 1528.

Dansk 1533. Bearbejdet 1798.

P. Hjort 1840. J.P. Mynster 1845.

Opgaver til salmen "Vor Gud han er så fast en borg"

1. Lyt til salmen på www.dendanskesalmebogonline.dk.
Lær at synge salmen.
  2. Læs salmen og påpeg de steder, hvad salmen siger om Gud
  3. Find Sl 46 i Det Gamle Testamente på www.Bibelen.dk.
Læs vers 1-4 og påpeg, hvor Luther er inspireret af denne tekst.
  4. Salmen taler om det ondes magt.
Find i fællesskab eksempler på det, I opfatter som ondt i dag
(F.eks. død, krig, miljøforurening, had mellem mennesker med forskellig religion, mobning m.m.)
  5. Diskuter, hvor I mener det onde i dag kommer fra, og hvordan det kan bekæmpes
  6. Find billeder på nettet, der illustrerer, hvad I synes, der er godt og ondt
og lav en collage til ophængning i klassen eller en powerpoint-fremvisning
-

Opgaver til den nyere kirke

I perioden ca. 1850 til ca. 1930 skete der på grund af industrialiseringen en voldsom ændring af det danske samfund.

Det var dårlige tider for landbruget, så mange mennesker flyttede fra landet og ind til byerne for at få arbejde på de nye virksomheder.

De eksisterende byer blev større og der opstod nye byer, fx der, hvor der blev anlagt jernbaner. Disse byer kaldte man stationsbyer.

Det medførte alt sammen behov for opførelsen af nye kirker. I nævnte periode blev der opført ca. 400 nye kirker i Danmark.

Kirkebygningen

De nye kirker som blev bygget, minder på mange måder om den romanske og den gotiske kirke. Man havde en traditionel opfattelse af, hvordan en "rigtig" kirke skulle se ud. Men til forskel fra de ældre kirker blev de nye bygget af maskinfremstillede sten. Udsmykningen og kirkens inventar var meget enkel. Typisk for tiden er udsmykning med glasmosaikker.

OPGAVER:

1. Hvorfor blev der rundt om i landet bygget mange nye kirker i perioden 1850 – 1930? Nævn flere grunde. Undersøg om der evt. er en sammenhæng mellem opførelsen af kirkerne og den måde veje og jernbaner er placeret i området.
2. Gå ind på hjemmesiden for Aalborg Stift: <http://aalborgstift.dk/kirker/> . Find eksempler på kirker der er bygget i perioden 1850 – 1930.
3. Gruppeopgave: Lav et powerpoint med de kirker, I har fundet og lav en beskrivelse af hvad der er karakteristisk for dem. Nævn gerne ligheder og forskelle i forhold til kirkerne fra den romanske og gotiske periode.
4. Lav en glasmosaikrude (ideer????, materialeliste m.m.(IR: Mangler)
5. Salme: Kirken den er et gammel hus

Først skal I synge salmen: "Kirken er et gammelt hus" af N.F.S. Grundtvig. I kan finde teksten og høre melodien på [Den Danske Salmebog](#).

Læs salmens tekst og tal sammen om, hvad salmen handler om.

Salme

Salmen "Kirken den er et gammelt hus" er skrevet af N.F.S. Grundtvig i 1836, altså få år før den industrielle udvikling i Danmark for alvor tog fart.

Salmen afspejler det man kalder Grundtvigs "mageløse opdagelse", nemlig at den egentlige kirke er den levende menighed, altså mennesket frem for kirken som bygning betragtet. Menigheden er ifølge Grundtvig bygget af Gud selv i kraft af hans ord. Troen og dåben beskrives som det der holder sammen som et fundament for kirken/troen.

(Læs mere om salmen på <http://www.dendanskesalmebogonline.dk/noter/323>)

Kirken den er et gammelt hus

Mel.: L.M. Lindeman 1840

1. Kirken den er et gammelt hus,
står, om end tårnene falde;
tårne fuldmange sank i grus,
klokker end kime og kalde,
kalde på gammel og på ung,
mest dog på sjælen træt og tung,
syg for den evige hvile.

2. Himlenes Gud vist ej bebor
huse, som hænder mon bygge,
arke-paulunet¹ var på jord

kun af hans tempel en skygge;
dog sig en bolig underfuld
bygged han selv af støv og muld,
rejste af gruset i nåde.

3. Vi er Guds hus og kirke nu,
bygget af levende stene,
som under kors med ærlig hu
troen og dåben forene;
var vi på jord ej mer end to,
bygge dog ville han og bo
hos os i hele sin vælde.

4. Samles vi kan da med vor drot
selv i den laveste hytte,
finde med Peder: her er godt!
tog ej al verden i bytte;
nær som sit ord i allen stund
er han vort hjerte og vor mund,
drot over tiden og rummet.

5. Husene dog med kirkenavn,
bygget til Frelserens ære,
hvor han de små tog tit i favn,
er os som hjemmet så kære;
dejlige ting i dem er sagt,
sluttet har der med os sin pagt
han, som os Himmerig skænker.

6. Fonten os minder om vor dåb,
altret om nadverens nåde,
alt med Guds ord om tro og håb
og om Guds kærligheds gåde,
huset om ham, hvis ord består,
Kristus, i dag alt som i går,
evig Guds Søn, vor genløser.

7. Give da Gud, at hvor vi bo,
altid, når klokkerne ringe,
folket forsamles i Jesu tro
der, hvor det plejed at klinge:
Verden vel ej, men I mig ser,

alt, hvad jeg siger, se, det sker;
fred være med eder alle!

N.F.S. Grundtvig 1836 og 1853.
Jf. nr. 329.

¹ *Israels helligdom under ørkenvandringen*

Arbejdsspørgsmål til salmen:

1. Hvad tror I, at Grundtvig mener med, at kirken står, selvom tårne falder? (vers 1).
2. Hvad tror I, at det betyder, når Grundtvig skriver: "At Gud ikke bor i et hus, der er bygget af menneskers hænder"? (vers 2) Er kirken så ikke et helligt rum?
3. Hvad tror I, at Grundtvig mener med, at kirken er bygget af levende sten? (vers 3) Hvem mon de levende sten er?
4. Hvilke to sakramenter er der tale om i vers 6?

Opgaver til den moderne kirke

Opgave 1

Altertavlen i Gudumholm Kirke

Poul Ancher Bech: Livsrejsen (2010)

Opgave:

1) Se på altertavlen fra Gudumholm Kirke.

2) Forestil dig, at du er manden, der er på vej op ad skrænten og skriv en historie om hans livsrejse. Hvordan du forestiller dig, at hans liv er og vil blive.?

FAKTABOX

Rejsen som symbol

Rejsen har på samme måde som en fortælling en begyndelse, en midte og en slutning. En rejse er altid lidt farlig, fordi man ikke ved, hvad der vil ske undervejs. En rejse er også en udfordring, fordi den medfører nye oplevelser og ny viden. Måske kommer man til en korsvej, hvor man skal vælge til hvilken side man vil gå. På den måde er rejsen et symbol på, at mennesket forandrer og udvikler sig. Man taler om både en ydre og en indre rejse.

I Bibelen handler flere fortællinger om rejsen, fx: Udfrielsen fra Ægypten, Abrahams vandring til Moria Bjerg for at ofre Isak, lignelsen om den barmhjertige samaritaner, Jesu gang til Golgata m.fl.

Opgave 2

Lav en albertavle

Forestil jer, at jeres kirkes albertavle skal restaureres og menighedsrådet har bedt jeres klasse om at udføre en midlertidig albertavle til kirken. I skal naturligvis – inden I går i gang - besøge kirken for at blive inspireret.

- 1) Dan grupper ifølge aftale med læreren, lav en albertavle og fremlæg den for resten af klassen.
Billede, collage, mosaik, eller ??? – eget valg)
- 2) Forklar, hvilke tanker I har haft, og hvad I har været inspireret af.
Måske kan jeres albertavle-forslag udstilles i kirken

Opgave 3:

Nadveren.

Nadveren er ligesom dåben – et af kirkens sakramenter. Vinen og brødet er de synlige elementer. Da Jesus holdt nadver for første gang, tog han de ting, der stod på bordet og gav til sine disciple: Brød og vin. Brødet er symbol på Jesu krop og vin symbol på Jesu blod.

Læs om Jesu indstiftelse af nadveren på www.Bibelen.dk Matt 26,26-29

Alterbordet er det sted i kirken, hvor menigheden samles om nadveren.

Alterbordet i Gug Kirke

Alterbordet i Gug kirke er ikke placeret midt i kirkerummet, men til siden. Bag alteret er en

tilbygning, der kan sammenlignes med den romanske kirkes apsis. Alterbordet er – som resten af kirken – udført i beton og er udformet som et spisebord med 12 tallerkener indstøbt i betonen.

Find alterbordet i Gug kirke på:

<http://aalborgstift.dk/kirker/aalborg-ostre/gug-kirke/kor/#g1974=8027>

Hvorfor tror du, der er 12 tallerkener på Gug Kirkes alterbord?

Find alterbordet i Tømmerby kirke på

<http://aalborgstift.dk/kirker/thisted/tommerby-kirke/kor/#g1441=6007>

Sammenlign Gug kirkes alterbord med alterbordet i Tømmerby kirke.

Hvilke ligheder og forskelle ser du?

Opgave 4

Salme

Salmedigteren Lars Busk Sørensen mener, at mennesket i dag har brug for kirkens stilhed. I kirken kan man holde en pause fra de mange lyde og indtryk fra får. Her kan man sidde og tænke på, hvordan det er at være menneske.

Uberørt af byens travlhed. DDS nr. 331

Mel.: Klaus Brinch 1990. Tekst: Lars Busk Sørensen.

1.

Uberørt af byens travlhed og trafikens tunge brus,
som en helle midt i larmen står det underligste hus.
Stilhed, der er livets egen, overdøver dagens krav,
her hvor Helligånden holder åbent hus for høj og lav.
Her har dagen evighed,
her har kærlighed sit sted,
hvor Guds Søn er sammen med os under Helligåndens fred,
og da føler vi en stund,
at vi står på hellig grund,
og at livets mening lyder fra vor skabers egen mund.

2.

Støjniveauet stiger om os, alle jager efter vind,
så Guds Helligånd må hviske for at nå et splittet sind;
men da hænder søndag morgen det forunderlige, at
Kristus hilser os i døren: "Dine synder er forladt!"
Her har dagen evighed,
her har kærlighed sit sted,
hvor Guds Søn er sammen med os under Helligåndens fred
og da føler vi en stund,
at vi står på hellig grund,
og at livets mening lyder fra vor skabers egen mund.

3.

Slægters fodtrin lyder mod os op igennem glemte år,
danske-lette eller tunge, som de følte deres kår,
når de andagtsfulde kom med deres små til livets Gud,
når de knugede af sorgen bar de kære døde ud.
Her har dagen evighed,
her har kærlighed sit sted,
hvor Guds Søn er sammen med os under Helligåndens fred,
og da føler vi en stund,
at vi står på hellig grund,
og at livets mening lyder fra vor skabers egen mund.

4.

Stilhed, der er livets egen, falder på os ord for ord,
når vi knæler ung og gammel med Guds Søn omkring hans bord.
Selviskhed er næsten komisk, her hvor sidste mand er først,
og et fattigt barn, der leger for Guds ansigt, kaldes størst.
Her har dagen evighed,
her har kærlighed sit sted,
hvor Guds Søn er sammen med os under Helligåndens fred,
og da føler vi en stund,

at vi står på hellig grund,
og at livets mening lyder fra vor skabers egen mund.

- 1) Lyt til melodien på Youtube.com eller <http://www.dendanskesalmebogonline.dk/salme/331>
  - 2) Lær salmen og syng den
  - 3) Læs strofe 1:
    - a) Forklar med dine egne ord, hvad det betyder, at "det underligste hus står som et helle midt i larmen"
    - b) Diskuter begrebet "stilhed" – hvad betyder det for dig?
Kan du lide stilhed – hvorfor/hvorfor ikke?
Hvad kommer du til at tænke på, når du hører ordet "stilhed"?
  - 4) Hvilke ritualer bliver omtalt i strofe 3?
  - 5) Sammenlign denne nye salme med salmen "Kirken den er et gammelt hus" (DDS nr. 323).
Hvilken salme synes du bedst om? – argumenter for dit svar
-

Afsluttende opgave – besøg den nærmeste kirke

Når I kommer til kirken, vil det være en god ide at få graveren eller præsten til at fortælle om kirken og dens historie. Aftal besøget på forhånd.

Herefter kan I gå i gang med disse opgaver:

1. Lav en grundskitse over kirken: Brug enheden skridt; altså hvor mange skridt I måler længden og bredden til. Gæt hvor høj den er i samme enhed.
2. Sæt verdenshjørner på skitsen
3. Gå ind i kirken og indtegn inventaret (alter, døbefont og prædikestol på jeres skitse.
4. Prøv – ud fra den viden I har fået om de forskellige kirker - at finde karakteristiske træk (romansk, gotisk, nyere eller moderne)
5. Hvis der er et kirketårn, kunne I spørge præst eller graver om I må gå op i kirketårnet og tegne/fotografere kirkeklokken.
6. Når I er tilbage på skolen, skal I ud fra jeres skitse tegne et grundrids af kirken i følgende målestoksforhold: 1 skridt i virkeligheden = 2 cm på tegningen.

7. I kan også tage billeder med jeres mobiltelefon og lave en billedcollage over kirkebygningen og dens inventar.

Udkast til jeopardy.

<http://jeopardylabs.com/play/virtuel-kirketour-jeopardy>

password: virtuelkirketour
